

4036560 PHPH / M : สาขาวิชาเอก : พยาบาลสาธารณสุข ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร)

คำสำคัญ : พุทธศาสนา / สารเสพติด

แสงระวี เทพรอด : ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการปลูกฝังคุณธรรมทางพุทธศาสนา พฤติกรรมทางพุทธศาสนา กับพฤติกรรมป้องกันสารเสพติด : กรณีศึกษาในนักเรียนวัยรุ่นจังหวัดปทุมธานี (THE RELATIONSHIP BETWEEN BUDDHIST MORALISM, BUDDHIST BEHAVIOR AND PREVENTIVE BEHAVIOR OF SUBSTANCE ABUSE : CASE STUDY AMONG TEENAGE STUDENTS IN PATHUMTHANI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สมพร เจริญชัยศรี ปร.ค., ทศนีย์ นนทะสร คด. 224 หน้า ISBN 974-662-609-4

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการปลูกฝังคุณธรรมทางพุทธศาสนา พฤติกรรมทางพุทธศาสนา และการดำเนินชีวิตทางพุทธศาสนา กับพฤติกรรมป้องกันสารเสพติดของนักเรียนวัยรุ่น ในจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2541 ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 394 คน การสุ่มตัวอย่างเป็นแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน มกราคม 2542 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการปลูกฝังคุณธรรมทางพุทธศาสนาจากบิดา มารดา จากโรงเรียน และมีความเชื่อทางพุทธศาสนาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 52.1, 48.7, 43.2 ตามลำดับ ส่วนการดำเนินชีวิตทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมป้องกันสารเสพติด นักเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในระดับต่ำ ร้อยละ 72.3 และ 58.9 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันสารเสพติดของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การได้รับการปลูกฝังคุณธรรมทางพุทธศาสนาจากบิดา-มารดา ($r = .3762, P < .001$) จากโรงเรียน ($r = .3432, P < .001$) ความเชื่อทางพุทธศาสนา ($r = .3026, P < .001$) และการดำเนินชีวิตทางพุทธศาสนา ($r = .5080, P < .001$) ผลจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนพบว่า การได้รับการปลูกฝังคุณธรรมทางพุทธศาสนาจากบิดา มารดา จากโรงเรียน และการดำเนินชีวิตทางพุทธศาสนา สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมป้องกันสารเสพติดได้ร้อยละ 31.21 ($R^2 = .3121, P < .001$) โดยการดำเนินชีวิตทางพุทธศาสนามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันสารเสพติดมากกว่าการปลูกฝังคุณธรรมทางพุทธศาสนาจากบิดา มารดา และการปลูกฝังคุณธรรมทางพุทธศาสนาจากโรงเรียน ตามลำดับ จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะให้มีการปลูกฝังคุณธรรมทางพุทธศาสนาให้แก่เยาวชนทั้งในส่วนของบิดา - มารดา และโรงเรียน โดยมีบิดา - มารดา และครูเป็นต้นแบบที่ดี เพื่อให้เยาวชนใช้เป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ